

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ КАРПАТСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА

Международная конференция по проблемам развития Карпатского биосферного заповедника

Международная конференция «Оптимизация границ и улучшение функционирования Карпатского биосферного заповедника» проведена 10 – 12 мая 2004 г. в г. Рахов Закарпатской области по инициативе и при финансовой поддержке Программы ЮНЕСКО «Человек и биосфера». В работе конференции приняли участие эксперты ЮНЕСКО, ученые, представители общественности, органов власти Украины, Румынии, Франции, Швейцарии и США. В принятой резолюции намечены мероприятия по оптимизации границ и улучшению функционирования Карпатского биосферного заповедника, предоставлению ему необходимой помощи со стороны международных организаций и правительства Украины.

International Conference on issues of the Carpathian Biosphere Reserve development

The International conference “Extension of boundaries and optimization of activity of the Carpathian Biosphere Reserve” was held in Rakhiv on May 10-12 under the initiative and financial support of the UNESCO programme “Man and Biosphere”. UNESCO experts, scientists, representatives of NGOs and state organizations from Ukraine, Romania, France, Switzerland and the USA participated in the conference. The Resolution of the conference contains some measures, which are to be taken for boundaries extension and improvement of activity of the Carpathian Biosphere Reserve, and also it is said there about necessary assistance on behalf of International Organizations and Ukrainian Government.

Міжнародна конференція “Оптимізація меж та поліпшення функціонування Карпатського біосферного заповідника” проведена 10-12 травня 2004 р. в м. Рахів Закарпатської області за ініціативи та фінансової підтримки Програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера”. Безпосередніми її організаторами виступили: Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, адміністрація Карпатського біосферного заповідника, Національна комісія України у справах ЮНЕСКО та Національний комітет України з програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера”.

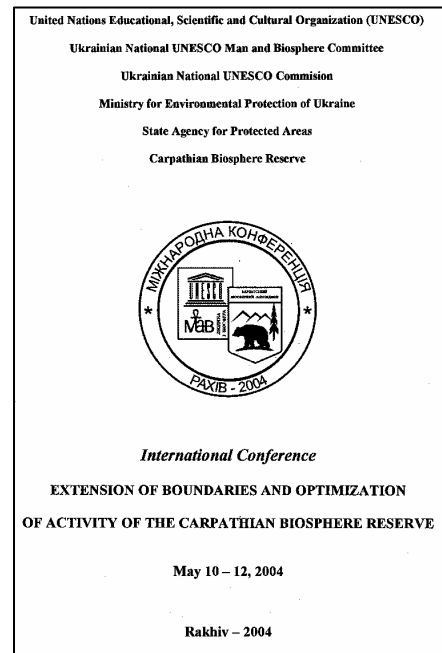
В роботі конференції взяли участь: експерт Секретаріату ЮНЕСКО Джейн Робертсон Вернес, експерт з Програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера” Джуліет Фол (Швейцарія), співробітниця посольства США в Україні Мішель Ван Райн Дастін, представники румунської частини проекту організації українсько-румунського біосферного заповідника у Мармароських горах Філіп Мойсей, Васіле Куреляк та Степан Бучута, відповідальний секретар Національної комісії України у справах ЮНЕСКО Олександр Мазниченко, начальник відділу Державної служби заповідної справи Міністерства охорони навколишнього природного середовища України Григорій Парчук, відповідальні працівники Державного комітету лісового господарства України, керівники державних адміністрацій та місцевих рад, лісогосподарських підприємств, що розміщені в зоні діяльності біосферного заповідника, керівники та провідні спеціалісти науково-дослідних установ та вищих навчальних закладів України, співробітники Карпатського біосферного заповідника та інших установ природно-заповідного фонду Карпатського регіону, представники громадських організацій та засобів масової інформації (всього понад 60 осіб).

10 травня 2004 р. учасники конференції ознайомилися з природними цінностями та діяльністю Карпатського біосферного заповідника, його співпрацею з місцевими органами влади та населенням. Було проведено екскурсію по Долині нарцисів, відвідано екологічну стежку Кузій-Свидовецького масиву “До Соколиного берда”, а також інформаційний центр “Центр Європи”. В ході цих екскурсій, а також в процесі презентації інформаційного центру створеного на базі Музею екології гір та історії природокористування Карпат, проілюстровано практику роботи Карпатського біосферного заповідника з питань матеріально-технічного забезпечення демонстраційних проектів, екологічної освіти, тренінгів та моніторингу.

11 та 12 травня проведено пленарні засідання конференції, на яких розглянуто роль Карпатського біосферного заповідника в системі охорони природи та сталого розвитку Карпатського регіону, проблеми оптимізації його меж та активізації діяльності Карпатського біосферного заповідника, нові підходи щодо сталого природокористування та участь громадськості в управлінні Карпатським біосферним заповідником.

З вітаннями до учасників конференції звернулись заступник голови Закарпатської обласної державної адміністрації В.І. Гулянич, голова Рахівської районної державної адміністрації Ю.Ю. Кабаль, експерт секретаріату ЮНЕСКО Джейн Робертсон Вернес, відповідальний секретар Національної комісії України в справах ЮНЕСКО О.Б. Мазниченко, член Національного комітету України з програми МАБ ЮНЕСКО, директор Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного Національної академії Наук України Я.П. Дідух, співробітниця посольства США в Україні Мішель Ван Райн Дастін та інші.

На конференції проголошено доповіді: “Досвід роботи біосферних заповідників ЮНЕСКО та бачення шляхів розвитку Карпатського біосферного заповідника” (Дж. Робертсон Вернес, Дж. Фол – експерти ЮНЕСКО), “Розвиток біосферних заповідників України в контексті Севільської стратегії” (Г.В. Парчук – начальник відділу Державної служби заповідної справи України), “Стан і перспективи розвитку в Україні мережі біосферних заповідників” (Я.П. Дідух – член Національного комітету України з програми МАБ ЮНЕСКО), “Шляхи вдосконалення лісгосподарської діяльності в зоні розташування Карпатського біосферного заповідника” (В.П. Кічура – заступник начальника Закарпатського обласного управління лісового господарства), “Реалізація Карпатським біосферним заповідником трьох його функцій: збереження біорізноманіття, сталого розвитку та логістичної функції” (Ф.Д. Гамор – директор Карпатського біосферного заповідника),

“Досвід співпраці органів місцевого самоврядування та адміністрації Карпатського біосферного заповідника у розв’язанні соціально-економічних проблем місцевих громад” (М.М. Беркела – голова Рахівської районної ради), “Роль та перспективи Карпатського біосферного заповідника в екомережі Карпат” (С.М. Стойко – професор, Ю.В. Зінько – доцент Львівського національного університету), “Значення Карпатського біосферного заповідника для лісівничо-популяційних досліджень і моніторингу” (В.І. Парпан – професор, директор Українського науково-дослідного інституту гірського лісівництва), “Далека та близька перспективи розширення території Карпатського біосферного заповідника” (В.Ф. Покиньчерета – старший науковий співробітник Карпатського біосферного заповідника), “Роль Карпатського біосферного заповідника для розвитку екотуризму” (Н.В. Шабан – заступник начальника управління туризму Закарпатської обласної державної адміністрації), “Перспектива створення транскордонного українсько-румунського біосферного заповідника” (Т.Л. Андрієнко – професор, Інститут ботаніки Національної академії наук України, Філіп Мойсей – голова екологічного союзу Мараморощини, Румунія), “Про перспективний план дій Карпатського біосферного заповідника” (Д.Д. Сухарюк – заступник директора Карпатського біосферного заповідника), “Стан та перспективи розвитку традиційної сільськогосподарської діяльності на території Карпатського біосферного заповідника” (Д.М. Ігнатюк – начальник відділу сільського господарства Рахівської районної державної адміністрації) та інші.

На конференції відбулась жвава дискусія щодо вдосконалення діяльності та розширення території Карпатського біосферного заповідника та прийнято резолюцію.

Ф.Д. Гамор

**Резолюція
міжнародної конференції
“Оптимізація меж та поліпшення функціонування
Карпатського біосферного заповідника”
(м. Рахів Закарпатської обл., Україна, 10 – 12 травня 2004 р.)**

10-12 травня 2004 р. у м. Рахів (Закарпатська обл.) відбулася міжнародна конференція „Оптимізація меж та поліпшення функціонування Карпатського біосферного заповідника”. Конференція була проведена за ініціативи та фінансової підтримки Програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера”, організаційної підтримки Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, Національного комітету України із програми МАБ ЮНЕСКО, Міністерства охорони навколишнього природного середовища України та адміністрації Карпатського біосферного заповідника. В роботі конференції взяли участь експерти Секретаріату ЮНЕСКО Джейн Робертсон Вернес, Програми МАБ ЮНЕСКО Джуліет Фол (Швейцарія), Філіп Мойсей, Васіле Куреляк та Степан Бучута (Румунія), співробітник Посольства США в Україні Мішель Ван Райн Дастін, відповідальні працівники Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, Національного комітету України з Програми МАБ ЮНЕСКО, Міністерства охорони навколишнього природного середовища України та Державного комітету лісового господарства України, керівники Закарпатської обласної та районних державних адміністрацій і районних рад, що розміщені в зоні діяльності біосферного заповідника, керівники та провідні науковці науково-дослідних установ України та вищих навчальних закладів, співробітники Карпатського біосферного заповідника та інших установ природно-заповідного фонду Карпатського регіону, представники громадських неурядових організацій та засобів масової інформації (всього понад 60 осіб).

Заслухавши та обговоривши 17 доповідей і повідомлень щодо виконання Карпатським біосферним заповідником функцій збереження біорізноманіття, сталого розвитку та логістичної підтримки, про досвід взаємодії з органами місцевого самоврядування у розв’язанні соціально-економічних проблем місцевих громад, про роль заповідника в загальнодержавній національній екомережі України,

розглянувши проекти розширення території Карпатського біосферного заповідника, концепцію створення українсько-румунського біосферного резервату у Мармароських горах та пропозиції щодо шляхів вдосконалення сільськогосподарської, лісогосподарської діяльності, розвитку екотуризму та активізації науково-дослідної та еколого-освітньої роботи в зоні розташування біосферного заповідника,

беручи до уваги Севільську стратегію та Статутні рамки Світової мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО, а також індикатори впровадження Севільської стратегії на міжнародному, національному та місцевому рівнях, зокрема,

виходячи з рекомендацій, що були схвалені на 10-му засіданні Консультативного комітету для біосферних резерватів Програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера” (2-4 липня 2003 р.) у результаті періодичного огляду звіту Карпатського біосферного заповідника за 10 років діяльності, а також

відзначивши особливу роль Карпатського біосферного заповідника, як наукового та екологічного центру, у збереженні біорізноманіття та запровадженні ідей сталого розвитку в регіоні Українських Карпат,

беручи до уваги недостатнє фінансування, матеріально-технічне забезпечення та рівень підтримки на місцевому, національному та міжнародному рівнях діяльності Карпатського біосферного заповідника,

учасники конференції рекомендують:

1. Національному комітету України з Програми МАБ ЮНЕСКО опрацювати з консультативним комітетом для біосферних резерватів Програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера” питання щодо:

- налагодження регулярного обміну інформацією з біосферними заповідниками України, зокрема, шляхом залучення їх працівників до навчання на міжнародному рівні та до участі в міжнародних дослідницьких програмах і моніторингах.

2. Національному комітету України з програми МАБ ЮНЕСКО спільно з Міністерством охорони навколишнього природного середовища України:

- відслідковувати індикатори впровадження Севільської стратегії на національному рівні;
- сприяти навчанню і обміну досвідом працівників біосферних заповідників України, у тому числі Карпатського біосферного заповідника;
- сприяти адміністрації Карпатського біосферного заповідника у підготовці матеріалів щодо оптимізації його меж: зменшення рівня фрагментованості, створення екологічних коридорів для міграції диких тварин, збільшення транзитної зони (зони антропогенних ландшафтів) за рахунок земель традиційного природокористування і з метою якомога ширшого залучення населення до забезпечення процесу сталого розвитку регіону;
- опрацювати з Державним комітетом лісового господарства України та місцевими органами влади питання щодо розширення території Карпатського біосферного заповідника та надання допомоги при підготовці матеріалів для проекту Указу Президента України;
- інформувати Програму ЮНЕСКО „Людина і біосфера” щодо змін меж заповідника з метою їх оптимізації;
- сприяти у підготовці спільно з румунською стороною матеріалів щодо створення українсько-румунського біосферного резервату у Мармароських горах;
- підготувати офіційне тлумачення положень Севільської стратегії та Статутних рамок Світової мережі біосферних заповідників ЮНЕСКО, особливо щодо механізму приєднання території та участі у діяльності біосферних заповідників усіх зацікавлених сторін;
- розглянути питання щодо надання Карпатському біосферному заповіднику статусу наукової установи Національної академії наук України.

3. Міністерству охорони навколишнього природного середовища України спільно з Національною комісією України у справах ЮНЕСКО:
 - сприяти адміністраціям Карпатського біосферного заповідника та Ужанського національного природного парку у налагодженні співпраці зі Словацькою стороною у визначенні та поданні спільного об'єкту „Букові праліси Карпат” до Переліку світової природної спадщини.
 - сприяти адміністрації Карпатського біосферного заповідника в отриманні ним фінансової допомоги для реалізації його Плану дій (Management Plan) через програму розвитку ООН та інші міжнародні фонди.
4. Адміністрації Карпатського біосферного заповідника:
 - розвивати механізми реалізації логістичної функції біосферних заповідників, особливо щодо поширення інформації та проведення навчань з питань збереження біорізноманіття та забезпечення сталого розвитку регіону, організувати презентаційні полігони;
 - залучати до співпраці, особливо у частині сприяння сталому розвитку Карпатського біосферного заповідника, усі зацікавлені сторони;
 - продовжити роботу по розширенню меж Карпатського біосферного заповідника та створення транскордонного Мармароського біосферного резервату з урахуванням рекомендацій Консультативного комітету для біосферних резерватів Програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера”;
 - підготувати до Консультативного комітету інформацію-пояснення щодо планів виконання його рекомендацій, у тому числі карту розміщення ділянок Карпатського біосферного заповідника та Біосферного заповідника „Східні Карпати”, а також прогнозні межі майбутнього транскордонного Мармароського біосферного заповідника.

Учасники конференції висловлюють подяку Консультативному комітету для біосферних резерватів Програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера” за ініціювання та організацію фінансової підтримки міжнародної конференції, а також адміністрації Карпатського біосферного заповідника за її чітке проведення.